



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3732/2022
28.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасмине Стаменковић, председника већа, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић, Бранка Станића и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., ..., чији је пуномоћник Миленко Тодоресков, адвокат из ..., против тужене Електротехничке школе „Михајло Пупин“ Нови Сад, коју заступа Милан Козомора, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2395/22 од 07.06.2022. године, у седници већа одржаној 28.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2395/22 од 07.06.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2395/22 од 07.06.2022. године тако што се ОДБИЈА жалба тужиље и потврђује пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1231/21 од 29.03.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка за састав одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2395/22 од 07.06.2022. године преиначена је пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1231/21 од 29.03.2022. године, у одбијајућем делу одлуке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да тужилци за период од 01.01.2018. до 31.03.2019. године исплати: на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 38.817,88 динара са законском затезном каматом од 14.07.2021. године до исплате и износ обрачунате затезне камате од 11.240,00 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 25.862,04 динара са законском затезном каматом од 14.04.2021. године до исплате и износ обрачунате затезне камате од 6.904,95 динара у року од 8 дана, као и у делу одлуке о накнади трошкова поступка, тако што је одбијен захтев тужене за

накнаду трошкова парничног поступка и обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у спорном периоду била запослена код туженог и обављала послове ... (IV степен стручне спреме). Тужени јој је обрачунавао и исплаћивао плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множио са коефицијентом радног места тужиље, који је износио 8,62, након чега је вршио корекцију и обрачунату плату уколико је било потребно допуњавао до износа минималне зараде. На обрачунским листама плате за тужиљу нису исказиване накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба Закона о платама у државним органима и јавним службама, одбио тужбени захтев тужиље.

Другостепени суд је преиначио првостепену одлуку и усвојио тужбени захтев, сматрајући да тужиљи у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужиље помножи са ценом рада, плата није одговарала ни висини минималне зараде, из чега произлази да у коефицијенту за обрачун плате тужиљи нису биле садржане предметне накнаде.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиље.

Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017... 129/2021), у одредби члана 187. став 3. прописује да се на утврђивање и обрачун плата, накнада и додатака запослених у установи примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама.

Посебан Колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15 и 99/20), у одредби члана 20.

прописује елементе за утврђивање плате, тако да се плата утврђује на основу: основице за обрачун плате, коефицијента са којим се множи основица, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата у складу са Законом (став 1.), а уколико је основна плата запосленог, која је утврђена на основу основице за обрачун плата и коефицијента из прописа о коефицијентима за обрачун и исплату плата, за пуно радно време и остварени стандардни учинак, ниже од минималне зараде, основна плата запосленог утврђена на горе описани начин, исплаћује се у висини минималне зараде (став 2.).

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. те Уредбе, утврђени су коефицијенти за обрачун исплата запослених из члана 1. ове Уредбе, које се примењују на запослене у основном образовању.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби, Врховни касациони суд налази да је тужилци износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према којем је тужилци исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС (делатност путне привреде, за јавна комунална и друга јавна предузећа).

Такође, имајући у виду да није уговорено право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде у овој установи на запослене се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужилцу у

исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како је то утврдио другостепени суд, нити подразумева да део коефицијента тужиље поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда, тужиља нема право на тражене накнаде, јер јој је тужени плату обрачунавао и исплаћивао у складу са утврђеним коефицијентом, због чега је побијана пресуда преиначена, а првостепена пресуда потврђена.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужени је успео у ревизијском поступку, те је тужиља обавезана да му накнади ове трошкове у износу од 18.000,00 динара, за састав ревизије, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...37/21), применом члана 165. став 2. ЗПП. Туженом нису досуђени трошкови судских такси, јер је тужиља ослобођења плаћања истих у овом спору. Како тужиља није успела у спору то нема ни право на накнаду трошкова за стручни састав одговора на ревизију.

**Председник већа – судија
Јасмина Стаменковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић